

Kursplan

Nämnden för lärarutbildning

Institutionen för svenska språket

1GN249 Svenska I för undervisning i årskurs 4-6, 15 högskolepoäng

Swedish I for Teaching in Primary School, Years 4-6, 15 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap, Svenska språket

Ämnesgrupp

Svenska/Nordiska Språk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2016-04-04

Senast reviderad 2017-06-12 av Fakulteten för konst och humaniora. Litteraturlistan har reviderats.

Uppdaterade formuleringar under mål, innehåll och examination.

Uppdaterad poängfördelning mellan delkurserna.

Allmän översyn av standardformuleringar gjord.

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2017

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska B, Matematik B, Naturkunskap A,

Samhällskunskap A. Eller: Matematik 2a/2b/2c, Naturkunskap 1b/1a1+1a2,

Samhällskunskap 1b/1a1 + 1a2.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- redogöra för och tillämpa kunskaper om språk och litteratur,
- diskutera och redogöra för hur undervisningen kan utformas didaktiskt och metodiskt med utgångspunkt i kunskaper om språk och litteratur,
- uppvisa god språk- och textkompetens och grundläggande medvetenhet om den egna läs- och skrivförmågan,
- tillämpa kursens innehåll i praktiska övningar och laborationer.

Efter avslutad delkurs 1, Svenskämnet – språk och litteratur, 3 hp, ska den studerande kunna:

- redogöra för olika ämnesdidaktiska perspektiv på svenskämnet i dagens mångkulturella skola,
- muntligt och skriftligt analysera och diskutera litterär text

- anlägga ett metaperspektiv på sitt eget läsande och skrivande.

Efter avslutad delkurs 2, Språk och texter – strukturer och didaktiska perspektiv, 6 hp, ska den studerande kunna:

- redogöra för och diskutera teoretiska och ämnesdidaktiska inklusive metodiska perspektiv på språk och texter,
- redovisa kunskaper om strukturer i språk och text,
- redogöra för och praktiskt tillämpa kunskaper i retorik,
- redogöra för och diskutera ämnesdidaktiska inklusive metodiska perspektiv på skrivandets möjligheter och svårigheter för elever som kommit olika långt i sin skriv- och läsutveckling,
- praktiskt tillämpa kunskaper i språk och litteracitet didaktiskt och metodiskt.

Efter avslutad delkurs 3, Barnlitteratur och läsning – historiska och didaktiska perspektiv, 6 hp, ska den studerande kunna:

- redogöra för barnlitteraturens funktioner och villkor i olika historiska och ämnesdidaktiska inklusive metodiska sammanhang,
- muntligt och skriftligt analysera och diskutera litterära texter ur olika genrer för barn och ungdomar,
- redogöra för teorier om lässtrategier, läsförståelse och läsandets möjligheter och svårigheter för elever som kommit olika långt i sin läs- och skrivutveckling,
- didaktiskt, metodiskt och praktiskt tillämpa kunskaper om barnlitteratur och läsning.

Innehåll

Professionsbas och professionell progression

Via fältstudium stärks kopplingen till yrkespraktiken och studenten får observera hur språk och texter i vid bemärkelse kan användas i skolans svenskundervisning. Kursen förbereder studenten för kommande VFU-period och de mål som finns formulerade för denna. De studerande använder och reflekterar över sin kommunikativa förmåga i tal och skrift. Studenten får grundläggande medvetenhet om styrdokumentens betydelse för ämnets struktur.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

De studerande utvecklar sin kompetens att tillgodogöra sig aktuella och relevanta forskningsartiklar med anknytning till svenskämnet. De studerande samlar in, bearbetar och kommunicerar iakttagelser i samband med fältstudiet.

Seminarier är obligatoriska moment i kursen.

Delkurs 1. Svenskämnet – språk och litteratur, 3 hp

I denna delkurs introduceras historiska och didaktiska perspektiv på svenskämnet. Dessutom fokuseras studenternas eget skrivande och läsande av texter i olika genrer. Det sker genom en kulturcirkel som löper under alla delkurser i Svenska I och Svenska II. Kulturcirkeln omfattar läsning av sakprosa och skönlitteratur, som sedan behandlas skriftligt och muntligt. Litterär analys och skrivande i olika genrer med koppling till läsningen introduceras.

Delkurs 2. Språk och texter – strukturer och didaktiska perspektiv, 6 hp

I delkursen behandlas teoretiska och didaktiska perspektiv på språk och texter med koppling till undervisning i årskurs 4–6 och dessa elevers olika möjligheter till språkutveckling. I delkursen behandlas perspektiv på läs- och skrivsvårigheter. Olika textgenrens funktioner och textstrukturer studeras tillsammans med svenska språkets grammatiska strukturer, vilket tillämpas i praktiska övningar och laborationer. Samspelets, samtalets och muntliga texters betydelse för literacitets- och kunskapsutveckling betonas. I den fortlöpande kulturcirkeln diskuteras muntligt och skriftligt olika texters funktioner och strukturer. Under fältstudien studeras skrivundervisning samt språk och texter ur didaktiskt perspektiv.

Delkurs 3, Barnlitteratur och läsning – historiska och didaktiska perspektiv, 6 hp

I delkursen studeras vilken roll skönlitteratur för barn och unga spelat i olika historiska, kulturella och didaktiska sammanhang samt i skolans styrdokument. De studerande möter ett representativt urval texter som belyser skillnader mellan olika genrer och idéinnehåll. Relationen mellan innehåll och form beaktas liksom förhållandet mellan text och bild. Muntliga och skriftliga diskussioner och analyser sker inom den fortlöpande kulturcirkeln. De studerande tränar sin förmåga att se litterära texters betydelse för textreception, läsförståelse och läsutveckling, vilket tillämpas i praktiska övningar och laborationer. Fältstudien som genomförs har fokus på att undersöka hur man arbetar med läsning av skönlitteratur på aktuell skola.

Undervisningsformer

Undervisningen ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner samt obligatoriska seminarier, som kan kopplas till fältstudiet.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd. För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppfyllda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Delkurs 1 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar.

Delkurs 2 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar samt en avslutande salstentamen.

Delkurs 3 examineras genom muntliga och skriftliga redovisningar samt en avslutande hemtentamen.

Studenter som ej godkänts vid ordinarie examination ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

För kursbetyget Väl godkänd ska 12 högskolepoäng av kursens ingående moment vara Väl godkända.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i en examen tillsammans med följande kurser som helt eller delvis överlappar innehållet i denna kurs: Kursen motsvarar 1GN007 eller 1GN208 vid Linnéuniversitetet med 15 hp.

Övrigt

Kursen ingår i grundläraiprogrammet.

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter eller dylikt bekostas av den enskilde studenten.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1. Svenskämnet – språk och litteratur, 3 hp

Ask, Sofia. 2011. *Hållbara texter: grunderna i formellt skrivande. 2.*, [rev. och utök.] uppl. Stockholm: Liber. Ca 50 s. i urval. ISBN 978-91-47-10428-4.

Palm, Anders. 2002. "Att tolka texten", i Bergsten Staffan (red.), *Litteraturvetenskap - en inledning. 2:a* [rev. och utök.] uppl. Lund: Studentlitteratur. 15 s. ISBN 91-44-02332-4.

Svenska skrivregler. Senaste upplagan. Stockholm: Liber. 264 s. ISBN: 9789147084609.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan (se www.skolverket.se).

Skönlitteratur

Linderborg, Åsa. Valfri upplaga. *Mig äger ingen*. Stockholm: Atlas. 293 s.

Delkurs 2. Språk och texter – strukturer och didaktiska perspektiv, 6 hp

Ask, Sofia. 2011. *Hållbara texter. Grunderna i formellt skrivande. 2.*, [rev. och utök.] uppl. Stockholm: Liber. Ca 50 s. i urval. ISBN 978-91-47-10428-4.

Bergh Nestlog, Ewa. 2009. *Perspektiv i elevtexter: skriftligt argumenterande i grundskolans mellanår*. Växjö universitet. 50 s. i urval. <http://mu.diva-portal.org/smash/get/diva2:210577/FULLTEXT01.pdf>

Josephson, Olle. m.fl. 1990. *Elevtext. Analyser av skoluppsatser från åk 1 till åk 9*. Lund: Studentlitteratur. Ca 70 s. i urval. ISBN 91-44-30261-4.

Lundin, Katarina. 2014. *Tala om språk. Grammatik för lärarstudenter. 2.*, rev. uppl. Lund: Studentlitteratur. 180 s. ISBN 9789144082998.

Norberg Brorsson, Birgitta. 2009. *Skrivandets makt: om det demokratiska skrivandet i skolans svenskämne*. 1. uppl. Stockholm: Liber. 196 s. ISBN 978-91-47-01562-7.

Palmér, Anne. Senaste upplagan. *Muntligt i klassrummet. Om tal, samtal och bedömning*. Lund: Studentlitteratur. 180 s.

Skolverket. 2011. *Planering och genomförande av undervisningen - för grundskolan, grundsärskolan och sameskolan*. 47 s. (finns att tillgå digitalt).

Strömquist, Siv. 2007. *Skrivprocessen*. Senaste upplagan. Lund: Studentlitteratur. 180 s. ISBN 978-91-44-00431-0.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan. Se www.skolverket.se

Delkurs 3. Barnlitteratur och läsning – historiska och didaktiska perspektiv, 6 hp

Andersson, Maria & Druker, Elina (red.). 2017. *Mångkulturell barn- och ungdomslitteratur. Analyser*. Lund: Studentlitteratur. 279 s. (i urval). ISBN 9789144111810.

Boglund, Ann & Nordenstam, Anna. 2015. *Från fabler till manga 1. Litteraturhistoriska och didaktiska perspektiv på barn- och ungdomslitteratur*. Malmö: Gleerups. 398 s. (i urval). ISBN 9789140689443.

Skolverket. 2011. *Planering och genomförande av undervisningen - för grundskolan, grundsärskolan och sameskolan*. 47 s. (finns att tillgå digitalt).

Skolverket. Senaste upplagan. *Texters, textuppgifters och undervisningens betydelse för elevers läsförståelse*. 136 s. (i urval, finns att tillgå digitalt).

Stensson, Britta. 2006. *Mellan raderna. Strategier för en tolkande läsundervisning*. Göteborg: Daidalos. 160 s. ISBN 9171732454.

Därtill tillkommer aktuella styrdokument för verksamhet i grundskolan (se www.skolverket.se) samt skönlitteratur (ca 800 s.) enligt särskilda anvisningar.